

Nro. 51.

**A' FELS. R. CSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.**

*Kelt Bétsben, Pénteken Juniusnak 26-ik napján
1801-ik esztendőben.*

B é s.

A' Tisza melléki Királyi Korona Districtusnak
Controllorját, *Szernath Leopold* Urat, a Status
eránt mutatott sok hasznos szolgálatjaira nézve,
mind két nemen lévő és ezután is leendő mara-
dékival együtt, a' Magyar Nemesség közzé fel-
venni, 's eddig viselt nevét *Csillagh* névre által-
változtatni méltóztatott Fels. Urunk.

Német Ország.

A' Brunsvigiai uralkodó herczegnek harma-
dik szülött fia *Fridrik Wilhelm*, e' folyó hólnap-
nak 10-ikén, a' Bádeni örökös herczegnek leá-

E e e

nyát *Mária Ersebet Wilhelminat* jegyzette el jö-
vendöbeli házas társul magának. A' herczeg 30,
a' herczeg aszfzony pedig 19 elztendös. Néhat
II. Fridrik Pruffziai Király, semmi maradékja nem
lévén a' Brunsveig Oelsi herczegnek *Fridriknek*,
conek a' most meg mátkásodott herczegnek ren-
delte 1785 dik elztendöben azon nagy jövedel-
mű Sziléziai herczegséget. — A' Bádéni örökös
herczeg, feleségével, és Amália's Mária leányai-
val együtt, 6 kotsival Junius 13-ik napján indúl-
tak el Pétersburg felé.

A' Német Országi Compenfationak dolga felöl
illyetén jegyzett tessen a' Londoni *Morning Cro-
nicle* nevezetü közönséges újság levél. .. Minden
Német Országi tudósítálokból úgy veszüik észre,
hogy igen sok nehézségekkel és akadályokkal van
a' Compenfatió dolga öfzve köttetve. Az a' pla-
num, mellyet még *I. Pál Császár* életében készi-
tett arra nézve a' Francia Kormányfészék, tetté-
se ellen van a' mostan uralkodó Orosz Császárnak.
A' Berliini udvar sem kedvelli. Mindazáltal azon
lesz a' Fr. Kormányfészék, hogy se a' Pétersbur-
gi Császári, sem a' Berliini Kir. udvarokat harag-
ra ne gerjessze maga ellen, a' mellyek különben
nagy akadályára lehetnének a' Francia pla-
numnak.

Swétzia.

Stockholmban nagy nyughatatlansággal vagy-
nak a' Pétersburgi Congressusnak ki menetelére
nézve. Mind a' Dániai, mind a' Svéciai Kirá-
lyi Felségek tellyes hatalmat adtak *I. Sándor O-
rosz Császárnak* a' Londoni Kir. udvarral való
alkudozásra. Ugy mondják, hogy tökellelességre is
ment volna már az avval való békeség; de az erröl
támadt hír még bizonytalan. Leg bizonyosabb az,

hogy a' Pétersburgi Congressusra küldetett rendkívül való Anglus követ Lord *St. Helon*, már oda érkezett, és hogy annyival szabadosabban folyjon ott a' békesléges alkudozás, a' Finnlandiai tenger kebelében volt Anglus flotta onnan vissza ment.

Hogy Anglia sem akarja a' dolgot erőltetni, abból ki tettzik, hogy a' Britanniai kikötő helyekben le árestáltatott Dánus és Orosz hajók e' most folyó hólnapnak 4 ikén mind szabadon botsátattak; hanem a' Svécia Országi hajók még most is fogva tartatnak, bizonytalan lévén a' Londoni udvar a' felől, mellyik részre legyen a' Stockholmi Kir. udvar hajlapdóbb, a' békeslégre e', vagy a' háborúra?

Dánia,

A' Pétersburgi Császári udvaroknál lévő Dániai és Svéciai követeknek, egy különös conferentiában olly jelentést Gróf *Panin*, hogy mivel az Anglus kereskedő hajóknak Orosz kikötő helyekben lett le árestaltatások az Angliával való trakáttal ellenkezik: szükségeseznek illette I. Sándor Orosz Császár azokat szabadon botsátani; de azért még is mindenkor áthatatossan meg fogja Ő Csász. Felsége a' Koppenhágai és Stockholmi Kir. udvarokkal való szövetségét tartani.

E' folyó hólnapnak 6-ikán néhány Anglus hadi tiszték a' *Koppenhágai* vám haznál a' szárazra ki menni akarván, az ott vigyázaton állott Dánus katonáknak Commendánsa, addig, míg a' városbeli Kormányozótól, *Wilhelm* Würtenbergi herczegtől arra engedelmet nem nyert, őket hajóikból ki nem botsátotta. Ez a' történet nagyon ízembe ötlött, és mihelyt fel váltatott az a' tiszt, mingyárt árestomba küldetett a' nevezett herczeg parantsolattyából.

Franzia Respublika.

A' Monitörnek 19-ik Juniusi darabjában, a' többi közt illy emlékezetes jegyzések olvastatnak: „Angliának új minifterjei, *Ugymond*, mérfékelt és meg világosodott hatalmas Nemzethez illendő hangon szöllanak. — A' Parlamentum gyűllésiben tartani szokott beszédjeikből azt lehet ki húzni, hogy ő nékiek a' háború inségeinek végzésére tellyes szándékjok legyen. Hogyha ők szivesen akarják, bizonyosan békeffé fog lenni, mivel egyedül töllök függ. A' Spányol, Hollandus, és Frantzia két Coloniáknak nagyobb részét el foglalták az Anglusok. — Ez igen nagy hafzon ő reájok nézve, de károkra szolgálna, ha úgy akarának azokkal parantsolni, hogy annál fogva Európának egy arányúsága semmivé tetetődne. Hogyha igafságossan mivelnek az Anglus minifterek, nagy ditsőffégekre fog nékiek szolgálni, hogy ők fereznek e' világnak békefféget, és hogy sok ezer familiáknak el törlik szemeikről a' könyhúllatáft. — Azt vetik az Anglus új minifterium szemére, hogy a' mi foglágba esett embereinkel rosszul banik; mindazáltal azt lehet reményleni, hogy az ő sorsjaikat is meg fogják jobbitani — A' Frantzia Respublika két esztendő el forgása alatt, az Orosz, Auszriai, és Német Birodalombeli fogoly katonák számokra tünált köntőfökre 4 millió livert költött. Eanél is több summát adott a' végre, hogy nékiek alkalmas kalfarmák, ágybeliek, és egesfféges eledelek készitessenek — Egy szóval, úgy bántak volék, mint magokkal a' Fr. seregekkel. — — A' pénz kerelésre, a' város körül való fétalásra, és a' friss levegőnek bé szivására is szabadtság engedődött nékiek — Továbbá, azt is szemeikre vetik az új miniftereknek, hogy ők azokat a' semmire kellő Fr. emigransokat, mint p. o. *Georgefi, Dütellit* s. a. t. még most is

zföldal tartják, a' kik által az ő előttök való ministerek, Fr. Országban gyilkosságot, és rablást indítottak: de azt lehet az új ministerium felől reményleni, hogy ők az illy semmire kellő emberekre a' nemzetpénzét többé nem vesztegetik. — De ha valamiképen az új ministerek is vakítani akarják Európát; ha azt hiszik, hogy addig békeséget kötni nem lehet, míg a' két nemzet között egyik valamellyik el nem vesz, és hogyha az ő két Indiai keresményekben fel fuvalkodnak; akkor osztan Fr. Orzágnak is, a' maga frigyeseivel egyetemben, győzedelmek által kell a' békeségre, és bődöglágra utat készíteni.“

„Nyóltz esztendőktől fogva, két öszve szövetség által segített Anglia: de a' következő 10 esztendőben harmadik szövetség nem leszen — A' *Koppenhaga* előtt esett véres tsata, a' Dániai és Svéciai szigeteknek ki puszttitása, *Nelsonnak* a' Finniai tengeröblében való sétalgatása elég tanubizonyosságai lehetnek annak, mit lehessen Angliának fel fuvalkodtságtól, a' melly minden tengeri Hatalmanságoknak ellenek álhat, ezután várni — Mit mivelhet Anglia Frantzia Ország, 's ennek frigyesei ellen, öszve szövetség nélkül? ? ? Mit mivelhetnek az öszve szövetségelt fejedelmek Anglia ellen? ? ? Ezt a' két kérdést mi meg nem fejtyük, hanem tsak ezt az egyyet jegyezzük meg. Az öszve szövetségelt fejedelmeknek semmi kereskedések, semmi apró coloniaik nintsenek; és így keveset veszthetnek el ennekutanna — Anglia foglalt el mindent, mindennütt jelen van, fellettebb nagy á kereskedése, és így mindent el veszthet — Bődöglök azok a' nemzetségek, a' mellyek minekutanna a' szerentfének leg magasabb pontyára fel léptek volna, olly bölts Kormányra találnak, a' melly azokat a' fok hasznokat, a' hadi szerentfé változóságának fel nem áldozza.“

A mint Brüsszelből iratik, az Anglia és Franciaország közt való békeséges álkudazások még félbe nem szakadtak. A Párisban lévő Csász. Kir. követ Gróf Kobenzl teilyes tehetsége szerint azon van, hogy utat nyithasson a' közönséges békeségre. A Francia Kormányzék is meg egyezett már azonqéhány feltételekben, a' melylyektől a' Pétersburgi Császári udvar el állani nem akart.

Az állóbb forsú emberek gyermekeiknek a' revolutio alatt minden tanítás nélkül való felneveltetéseknek rosz következései most mutatták már magokat ki. Bizonyossá lön az, hogy a' Párisban történt lopásokot olly gyermekek vitték végbe, a' kiket a' gonosz emberek el tñábitottak, 's roszra tanítottak — öt hónap alatt 75. gyermekek fogattak el ilyenek. —

A' Fő Conzul meg lévén arról, mint okos ember győzöttetve, hogy az ifjaknak jó neveltetések a' Státus boldogságának leg első és fő fundamentuma legyen, e' tarzra is függesztette a' maga figyelmetességét — Nem régiben is véletlenül meg látogatta a' Párisi Prytaneumot Caffarelli és Lasne Generálisok társaságában — Az iskola szalajában, különkülömb kérdéseket tett a' tanulók eleibe még a' Grammatikából is. Egy tanuló gyermek az eleibe tett kérdésre meg félelemelvén, az Oskolának Directorja Champagne így szollott mentiségére: Az első Conzulkan jelenlétele tette ötet félelmeffé. Épen nem, felele Bonaparte, bizonyossan jól fog ő az én kérdéssemre felelni, a' melly úgy is történt minekutánna meg bátorodott volna az ifjú. Ekkor az első Conzul így szóilott: „Azok az ifjak, a' kiktanulásaiknak végződése után innen ki mennek, jövendőbeli előmenetelekről ne szorgalmatoskodjanak

nak. Az alkalmatofsabaknak számokra előre kész az armádiánál a' hely, a' melly által jó hadi tiltétkké tétetődnek." Azon Institutumnak belső alkotmányáról szorgalmatofsan értekezett, meg parantsolta, hogy az ifjak testének erőfítésére azok a' fegyverben gyakoroltassanak, 's azok, a' kik meg különböztetik magokat, jó hivatalokba állitassanak; meg tiltotta, hogy senki a' Prytaneumból ki ne botsáttassék, ne hogy alkalmatofság adodjék nékik a' feslett életre, 's el ne vonatassanak a' szorgalmatofságtól. — Két egész óráig mulatott azon Institutumban, 's azt igirte, hogy az ifjuság tanítására szorgalmatofsan fog vigyázni. — El menetelekor fok polgarok örvendettek, 's nagy meg elégedéft mutattak, hogy az ő magzatjaiknak boldogságokról, személylyellen is szorgalmatoskodik.

Olasz Ország.

A' Cisalpina Republikának néhány tartományában nagy zenebona vólt az életnek szükségé és rendkivül való drágasága miatt. — A' Novárai lakosok azokkal az emberekkel, a' kik a' városba bé vitetni szokott eleségért a' vámot bé szedik, igen embertelenül bántak; mellyhez képest egy Fr. osztály sereget küldött oda a' Majlandi Kórmáayszék, olly hagyás mellett, hogy az kettős zsoldot, és 100 ezer liverből álló contributiót vessen azon városra.

A' Párisból Rómába, 's innen vissza menő kurirok egymáft érik. — A' mult Majusnak 22 ik napját követett éjjel, fok Piemonti lakosok fogattak el a' Szárdinai Király kéresére Rómában. — Még most sem tudatik bizonyofsan, mi adott a' nevezett Királyi Felségnek onnan lett hirtelenvaló elmenetelére okot és alkalmatofságot. —

E' most folyó hólnapnak 4-ikén, úgy mint Őr napján igen fényes volt Róma városában a' processió, a' melly a' revolutió ideje alatt soha sem tartatott. VII. Pius Pápa szüntelen maga horta a' szentséget. — A' Helvétus Gárdisták, és önként vállalkozott nemes ifjak parádroztak Ő Szentsége mellett. — Az előtt harmad nappal, úgy mint, *Junius 2 ik* napján, 15 óráig való titkos Consistoriumot tartott Ő Szentsége a' Kardinálisokkal. — — Ezen hosszas Consistoriumnak végződése után *Ruffo* és *Albani* Kardinálisok Nápolyba utaztak. —

F. General *Murat*, a' Fő Conzul sógora, a' Pizai fürdő után, feleségével együtt vissza ment Florentzia városába, és *Junius 8 ik* napján, az ott űrizetben lévő egész Frantzia sereget meg mustálta. A' Római Status Titoknok, Kardinál *Consalvi*, *Junius 5 ik* napján Florentziába érkezvén, más nap hosszas conferentiát tartott General *Murattal* — más nap a' Rómában volt Frantzia követ polgár *Caucoult* is oda érkezett, és ő is hosszas és titkos conferentiát tartott a' nevezett Generálisnál. Onnan vissza sem fog addig Rómába menni, míg a' nevezett Kardinális Párisból, a' hová Ő Szentsége által a' Frantzia Kormányzókhoz küldetett, vissza nem tér.

Azok a' Nápolyi Kir. hadi seregek, a' mellyek eddig a' Máltai szigetben voltak, már Sziciliába, nevezetesen, *Messzina* városába, vissza mentek. Ezek azt beféllették, hogy a' Máltában volt Anglus hadi néptől 2 ezer ember és fok Máltai vitézek mentek volna Egyiptomba.

A' Genuai tudósítások szerint *Majus 29. ik* napján, ottan is ki hirdettettek a' Lünevillei békeségnek tikkelyei, a' mellyeket tudniillik, az ott lévő Fr. követ polgár *Dejean*, a' Liguriai Kormányzókkel harmad nappal annakelőtte közlött vala. Ennek a' Respublikának határa: egynéhány

Piemonti herczegségekkel és környékekkel meg fognak bővitetni.

Az Ankonai kikötő hely előtt, gyakran sok Anglus hadakozó hajók láttatnak; nem régiben néhány fegyveres salupok éjjel oda bé lopódván, egy hajót onnan ki vittek; hanem észre vévén e' dolgot a' Frantziák, sebes tüzet adtak reájok, melly miatt kéntelenek voltak a' ki lopott hajót el hagyni — Az Ankonai erőtséget egészen lerontották, 's az abban talált ágyukat *Turinba* viték a' Frantziák.

A' 6 ik Juniusi Velentzei levelek szerént, az ott lévő Cs. K. meg hatalmazott minister, Gr. *Majláth József* Ő Excellentiája, hozza kezdett a' Velentzei herczegségnek új formába való öntéséhez.

A' Verónai fő piatzon állott szabadság fáját, a' múlt Majusnak vége felé, egy éjjel, tövéből ki vágta valaki. Annak, a' ki a' tévőt ki jelenti, 100 arany igértetett jutalomúl. Május 30-dikán újabb szabadság fája állitatott fel azon a' helyen.

A' Cisalpina Respublikának rendkívül való Commissariusza polgár *Lachini*, Junius 2-ik napján ment *Verónába*, olly véggel, hogy a' Mincioi Ofztályt, mellynek *Veróna* a' fő városa, organizálja. Ez a' Commissarius egy hirdetményt intezett a' néphez, a' mellyben azt adja tudtára, hogy ennekutánna a' Cisalpina Respublika fog az ő hazájok lenni; hogy *Verona* városa, 's annak környéke öszve kaptosztatott a' Mincioi Ofztálylyal; és hogy az eddig való rendeletlenségek helyett olly törvények fognak következni, a' mellyek által a' régi szokások, a' szabados istenitisztelet, és a' tulajdonosságok fenn fognak tartatni, és valóságos polgári egyenlőségbe helyeztetik a' lakosokat.

A' Fels. Auszria Ház, és Frantzia Respublika

közt kötött Lünevillei békeffégek tikkelyei, nem Majusnak 21-ik, hanem 31-ik napján hirdettek ki a' Cisalpina Republikában. Annak hiteles máffát, Prairiálnak 3-ik (Májusnak 23-ik) napján közlötte a' Majlandban lévő Francia követ, polgár *Potiet* az oda való kórmányszékkal. Az ehéz küldött leveleben, a' többi közt így írt: „Kérem kigyelmezetek, ne sajnállyak ezen békefféget ezen Republikának minden osztályaiban ki hirdettetni, hogy így sommi kétsége ne legyen a' Cisalpiniai népnek a' maga máfftól valló nem függéséről ennekutánna.

Azon a' napon, az a' törvény is közönséges sé tétetődött, a' melly szerént 12 osztályra osztatódott fel ez a' Republika, mellyek következő képen neveztetnek.

N e v e i k

Az Osztályoknak, Környékek száma, Fő városoknak.

1. Agogna	5	Novarra.
2. Lario	4	Como.
3. Olona	4	Majland.
4. Serio	4	Bergamo.
5. Mella	4	Brescia.
6. Felső Pó	4	Cremona.
7. Mincio	4	Mantua.
8. Crostolo	2	Reggio.
9. Panaro	2	Módena.
10. Alsó Pó	3	Ferrára.
11. Rhéne	4	Bologna.
12. Rubicon	6	Cezéna.

Jegyzés. Ezen 12 osztályoknak, 3 millio 657668 főre megyen a' népessége.

Orosz Birodalom.

A' Pétersburgi mezei gazdaságnak tökéllete.

sítésében foglalatosskódó tudós Társaságnak Április 16-ikán tartott rendkívül való gyűlésében olvastatott fel az a' Fels. Rescriptum, a' mellyel I. Sándor Császár ezen igen igen hasznos Institutumot meg tisztelni méltóztatott, mellynek summaja e' vala;

Uraim a' Mezei Gazdaságra ügyelő Társaságnak tagjai! Mindenkor minden hasznos és az én hiv jobbjaimnak boldogságokra tzelző Institutumok, tárgyai lesznek az én különös figyelemteltségemnek; következésképen ezen mezei Gazdaságra ügyelő szabad Társaság is bizonyos lehet az én óltalmamról. Én ennek munkáit, mind a' tárgyra, mind azoknak hasznos következéseikre nézve betsülletre méltóknak tartom, és hogy annak köz jóra való bé folyására út nyitatódjék, az Ország kintstartójának meg parantsoltam, hogy ezen Társaság munkáinak ki terjesztésére, és egyéb szükséges költségeire 5000 Rubel fizetődjék esztendőnként — A' mi medalliójának meg változtatását illeti, nekem úgy láttzik, hogy annak mostani tizimere, a' néhai II. Katalin nagy Császárnénak, ezen tudós és hasznos Társaság fundalójának képe, lóg illendőbb, és ezen jóvá hagyatott, s meg erősített Társaság jó indulatjához lóg méltóbb leszer; következésképen szükségesnek itelem, hogy az, a' következő maradékoknak meg emlékeztetések és azon fundalónak tiszteletére nézve, tovább is meg tartassék. — Egyébaránt szives indulattal vagyok és maradok s. a. t. Sándor.

Ezen Császári Kegyelmes írásból származott örömmel annyira bé töltök ezen hasznos Társaságnak tagjai, hogy leg ottan azt végzették magok közt, hogy Ő Cs. Felségének, mindigírt gondviselését, mind a' Társaság hasznára ajánlott költségeket, alázatos írásokban meg halállyák, ●

Császári Felségének azon kegyelmes levelét nyomtatás által közönséggé tegyék, és valamely hafz. nos Kérdésnek fel tétele által azon napi gyűlést is meg ditsöitsték. Köz meg egyezésből a' következendő Kérdés választatódott e' végre: *Mit lehet a' repából készített nádmézzel bizonyosan és meg határozott képen tudni, és mitsoda abban meg kétséges? különössen, mellyik réna nem arra leg alkalmatosabb? mitsoda földben, és mimoden helylyen azt termeszteni? 's mitsoda móddal kellesték abból a' nádmézet készíteni? és lehet e' azt eredményleni, hogy a' repából készített nádmézet oltsobban lehessen venni, mint az Amerikaiit?*

Annak, a' ki ezt a' fontos kérdést legjobban meg fejt, egy 30 arany áru medallia igirtetik jutalomúl. Lehet Orosz, Frantzia és Német nyelven írni; a' meg fejtésnek ideje, 1802-ik esztendőre, Mártius első napjára van meg határozva.

A' Frantzia Fő Conzulkan I. Sándor Császárhoz küldött követje és Adjutánsa, polgár *Duroc* onnan már vissza indúlt, és ezen folyó hólnap közepén Berlingen keresztül utazott. Utazásának végéről és következeséseiről senki semmit sem tud egyebet, hanem hogy General *Markow* igen tudós, és a' diplomaticába is jártas Ur, a' ki ennekölte is sokáig múltatott Párisban, most ismét oda küldetett Pétersburgból.

Nagy Britannia.

Londonba 36!millio font raskása küldetett a' Napkeleti Indiából, mellyre annyival nagyobb szükség van Angliában, mivel a' gabonának szüksége és dragasága miatt könnyen éhel halásra juthatvának a' szegényebb forfú lakosok.

A Frantzia Admiral *Gantheaume* eskaderjenek üzésére küldetett Anglus Admiralis *Garden*,

ide 's tova való hafzontalan tengeri utazásai
átan az Anglus kikötő helyekbe vizsgálta ment.

Joannes Nep. Alber e Scholis Piiis S. S. Theologiae Doctor, et in Archi-Episcopali Lyceo Colocensi S. Scripturae Professor per omnes Veteris, et Novi Testamenti libros eiusdem S. Scripturae fecit Interpretationem, atque hanc Hungariae, et Provinciaram, quae cum ea coniunctae sunt, Venerabili Clero dedicavit. — Propositum illius fuit Hungariae Praesulum illi voto servire, quo in Budensium Comitiorum suo consessu anno ab hinc undecimo totius Scripturae S. Interpretationem in praxi per omnes illius libros in suarum Dioecesium Lyceis fieri voluerunt: cum ad id tempus, biennium, quod erat Scripturae S. pro alumnis Theologiae destinatum, totum fere in solis Hermenevticae regulis percipiendis contereretur, atque ex praectica S. Scripturae Interpretatione aliqua tantum illius capita delibarentur. Quae ratio, etsi non diu tenuit, et in plerisque Lyceis reducta illa prior methodus sit; nemini tamen dubium esse potest, quin talis in praxi Scripturae S. tractatio non tantum utilis, verum etiam necessaria futura sit iis quoque, qui ad priorem methodum iterum adacti sunt: quod quantumcumque praecepta Hermenevticae didicerint; ex historiae solis, sine bono Interprete, Scripturam S. intellecturi numquam sint. — Quare ille sic suam hanc fecit Interpretationem, ut adhibitis non tantum aliorum Interpretum Commentariis, verum etiam Sanctorum Patrum Operibus, insuper linguarum Orientalium, et antiquarum Versionum subsidiis eam exhiberet iuxta omnem Hermenevticae artem exactam, atque erutam ex Patrum intelligentia, et sensis. Procedit de capite ad caput, et de versu ad versum una continente Oratione non seiungendo Inter-

pretitionem a^o textu, ponendoque semper omnia integre Scripturæ verba. Et qualiscumque difficultas, vel obscuritas se obiicit; hanc enodat, et discutit plana, et aperta explicandi ratione: explicationemque suam semper ex aliquo principio Hermenevtico demonstrat, ut nihil asserat, quod non probet. Itaque ratione illos etiam, qui sunt difficillimi, et obscurissimi Scripturæ libri in apicum deducit, illa imprimis loca diligentissime discutiendo, in quibus a Catholicis si disconveniunt, qui aliter credunt. Sed neque etiam omittit illorum, quorum nunc ingenia adversus Revelatam Religionem pruriunt, argutiunculas ad illa Scripturæ S. loca retundere, ubi talis veritas Religionis proponitur, ad quam ipsi suis ratiunculis consurgunt. — Speciminis autem gratia, ut ex re iudicium ferri posset, non solis verbis sibi assensum quaereret; delecta quaedam Scripturæ S. loca misit ad Venerabilem Eundem Clerum per omnes Dioeceses: nec in vicem vel huius sui laboris, vel istius Eidem Clero factae a se oblationis aliud rogavit; quam ut ii, quibus placeret, se subscriberent, subscriptioneque hac testarentur se Opus ubi prodierit, accepturos, et si sufficiente numero essent, qui illud acciperent, edi posset. Nec praenumerationis pretium aliquod etiam praevis postulavit; sed cum pretium secundum philyras determinasset non ultra in Mediana charta quam cruciferos duos, in Scriptoria autem quatuor; tum primum pretium ab iis, qui opus accepturi sunt, postquam illud accepissent, voluit, ut per partes exhiberetur. — Est autem oblatio hæc sic accepta a^o Præsulibus, et ab iis, qui Dioecesibus praesident, ut neminem alicubi esse intellexerit, cui non ratio istius Operis valde esset probata, et ubi non hi suas etiam dando literas Clero suo illud commendassent. — Hæc autem istius Editionis etiam per Ephemerides publicatio propterea fit, ut quoniam res ipsa demonstrasset non tantum e Clero, verum etiam e **DD.** Sa

cularibus esse plures, qui illud habere velint, eoque magis, quod Scriptura S. non tantum pro Clero, verum etiam pro omni Christiano sit; illi a' comparatione non excluderentur, deinde noticia illius etiam ad exterarum Provinciarum efferetur, et cum illis quoque, si qui inde illud accipere vellent, communicandum esse libenter, ostenderetur; nec arcentur, sed potius invitantur etiam ii, qui Religione disiuncti sunt cum Scripturæ S. tractatio vel eo maxime debeat conducere, ut quaerendo ex ea veritatem, quæ non nisi una, atque simplex esse potest, in unius Veritatis gremium omnes consociemur, neve inter nos, qui in eundem Christum credere nos profiteremur, dissensiones sint, et schismata. — Impressio illius fuit Pesthini per D. Mathiam Trattner in Formato, ut vocant, Octavi maioris ea typorum, et chartæ diligentia, ut nihil etiam ex hac parte ulterius desiderari possit. Addentur etiam suis locis mappæ Geographicæ, et tabulæ Chronologicæ, ut nihil desit, quod ad eius perfectionem, et integritatem pertinet. Totum Opus excrescet circiter ad 15 tomos: sicque intenditur, ut tomo primo prodeunte ad nundinas, quæ erunt mense Augusto istius anni, semper deinde, quotiescunque ibi erunt nundinæ, singuli, aut etiam bini tomi prodeant, intraque triennium tota editio peragatur. Pretium totius Operis in charta Mediana faciet circiter 25 fl. — Cui ergo, extra illam etiam, quæ per Dioeceses fit circulationem, placuerit, istud Interpretationis S. Scripturæ Opus habere; is velit nomen suum per literas Colocam ad eius Editorem mittere cum designatione chartæ Medianæ, vel Scriptoriæ. Sen suis literas non gravetur gratuitas, (Franco vulgo, dicunt) mittere, ex Hungaria ad 15tam usque Julii, exteri ad finem Augusti huius Anni.

Colocæ 15ta Aprilis 1801.

Primus Tomus Operis huius citra omnem dubitationem, ut in Sua ad Venerabilem Clerum Hungariæ oblatione promisit Autor, ad Nundinas Pestinenses, quæ Mense Augusto hoc Anno futuræ sunt, prodibit. Nam tametsi ex omnibus Diocesisibus rescriptum nondum venerit, tamen tali cum approbatione, et desiderio hoc illius opus, quod in specimine exceptum est, ut, quamvis casu in hoc impeditissimum tempus incidisset propter incommoditatem molestissimi belli: tamen eo numero iam sint ii, qui se subscribendo declararunt opus accepturos, ut his solis habitis iam etiam edi illud possit.

Jelentés

♣ Csász. Kir. privilegiált 'Himbergeri Tzitz és Katton Fabrikabeli új Társaságról.

Ez a' Társaság, az el múlt efsztendőben, Decembernek 1-ső napján, a' nevezett Fabrikát magának contractus mellett meg szerevén, a' maga költségén nemcsak folytatni, hanem meg jobbitott 's meg nagyobbított intézetei által olly állapotba fogja azt helyheztetni, hogy az E. d. Publicum, nemcsak ezen fő városban, hanem az Auszriai Tartománybeli, és Magyar Országi nevezetesebb piatzokon is, mindenféle fain, közép-szerü, és közönséges tztitzeket 's kattonokat illendő árron szerezhethet magának. A' Bécsi, Brünni, Linzi, és Grétzi áruló Tárak ezutan is azot fognak lenni, a' mellyek vóltak ennekelőtte. Hogyha mindazáltal más tartományokban is fognának illy áruló Tárak fel állítatni, ez is közönséggellé tétetődik annak idejében. Költ Bécsben Julius 18-ik napján 1801. élt.

D. D. S.